

for conferences and planning that is often specially equipped (as with computers, or charts). The headquarters are characterized as a war room.

The usage of the lexeme «war» in political discourse illustrates the conceptualization of politics as aggressive activities: «*This ominous turf war between the top state institutions is taking place at a time when numerous opposition groups are shuffling to gain a foothold in the run-up to general elections, due in early 2013 but likely to be held before then*» (M. Ilyas Khan) [BBC News January 11, 2012]. «Turf war» is a colloquial term for «a bitter struggle for territory, power, control, or rights». It can also be described as contention for any resource between two or more parties, resulting in confrontation. The phrase may have originated in the American West, where cow herders and sheep herders fought over grazing turf.

Some metaphoric allusions contain anthroponyms and loan words as their elements: «*Blackwell's reporting of the war, from sitzkrieg to «Schwarzkrieg», is as upbeat as befits the military outcome*» (Perry M. Smith, James Blackwell) [Foreign Affairs, Winter 1991/2]. The allusion is to a period at the beginning of World War II (September 1939 – May 1940) in which both sides change positions very slowly or not at all [from German, *sitzen* to sit + *Krieg* war]. H. Norman Schwarzkopf, Jr. (1934 – 2012) was a United States Army general. While serving as Commander-in-Chief, United States Central Command, he led all coalition forces in the Persian Gulf War.

In the next example the metaphoric allusion is to a long hard fight of the Muslims for their religious beliefs: «*There are Russian fighters on the ground who are proud to announce their presence and to discuss their ideas of «holy war»*» (Tim Whewell) [BBC News, December 18, 2014]. A «holy war» refers to 1) a war waged for what is regarded as a holy purpose as the defense of faith – jihad in Islam, a religious struggle against evil in yourself or in society.

Most allusions are based on the assumption that there is a body of knowledge that is shared by the writer / speaker and the reader / listener and that therefore the reader / listener will understand the writer's / speaker's referent. Though the information conveyed beyond the surface form of the metaphoric allusion is not always accessible to the reader / listener. These allusions are made to things and facts which need commentary before they are understood. Decoding allusions requires some background knowledge. Allusions are based on the general level of experience of interlocutors. «Unlike most tricks, the allusion triumphs only when people know precisely how it is done» (Elizabeth D. Samet), [The New York Times, February 3, 2012]. Ignorance of some facts impedes communication.

Summarizing our data, we can state the fact that politicians tend to use metaphoric allusions in their argumentation. These semantic phenomena are more than just ornaments. Metaphoric allusions as a form of indirect or figurative language serve to create the subtext, express the writer's / speaker's attitudes, irony, humour, in particular, characterize and symbolize some things.

Our further study aims to investigate the effects the metaphoric allusions have in the political discourse, their role in the form of rhetoric and propaganda, and the functions of military lexicon in the sphere of politics.

References:

1. Ben-Porot Ziva The Poetics of Literary Allusion / Ziva Ben-Porot. – PTL : A Journal for descriptive poetics and theory of literature. – 1976. – P. 107–108.
2. Billig M., MacMillan K. Metaphor, Idiom and Ideology : The Search for «No Smoking Guns» across Time / M. Billig, K. MacMillan // Discourse and Society. – 2005. – № 16. – P. 459–80.
3. Carver T., Pikalo J. Political Language and Metaphor : Interpreting and changing the world. – London and New York : Routledge : Taylor and Francis Group, 2008. – 320 p.
4. De Landtsheer C. The Language of Prosperity and Crisis : A Case Study in Political Semantics / C. De Landtsheer // Politics and the Individual. – 1994. – № 4. – P. 63–85.
5. Glucksberg S. Understanding Figurative Language : From Metaphors to Idioms / S. Glucksberg. – New York : Oxford University Press, 2001. – P. 5–15.
6. Lakoff G. and Johnson M. Metaphors We Live By / G. Lakoff and M. Johnson. – Chicago, IL : University of Chicago Press, 1980. – 241 p.
7. Metaphors Dictionary [E. Sommer, D. Weiss]. – Detroit : Visible Ink Press, 2001. – 660 p.
8. Shelestiuk V. H. Approaches to metaphor : Structure, classifications, cognate phenomena / V. H. Shelestiuk // Semiotica. – 2006. – № 161–1/4. – P. 333–343.
9. The Penguin Dictionary of Literary Terms and Literary Theory [J. A. Cuddon]. – London : Penguin Group, 1999. – 1026 p.

УДК 81.373+81.367.7

О. В. Абрамчук, Н. Л. Клочко, Ю. В. Поздрань,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОДОРАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ІВАНА ДРАЧА

У статті досліджено одоративну лексику як продуктивний засіб створення художньої образності в поетичній творчості Івана Драча. Особливу увагу приділено частиномовному вираженню запахових відчуттів та їх функціонально-стилістичній характеристиці.

Ключові слова: одоративна лексика, пряме одоративне значення, номінація запаху, об'єкт та суб'єкт одоративної складової світу.

В статье исследована одоративная лексика как производительный способ создания художественной образности в поэтическом творчестве Ивана Драча. Особое внимание уделено выражению восприятия запахов словами разных частей речи и их функционально-стилистической характеристике.

Ключевые слова: одоративная лексика, прямое одоративное значение, номинация запаха, объект и субъект одоративной составляющей мира.

In the article the author presents odourative vocabulary as productive means of artistic vividness creation in poetic work of Ivan Drach. Special attention is given to the expression of perception of smells and their functionally-stylistic description. A vocabulary for denotation of the smell in the lyric poetry of Ivan Drach forms the difficult system of the names, that, functioning in semantic and syntactic constructions, carry out direct connection of language with really existing smells of wild nature, with concept categories that represent the specific feeling in our consciousness. They are united by general semantics,

they name either smell (pleasant or unpleasant), however differ in grammatical registration, being nouns, adjectives, verbs, participles and verbal adverbs. Words on denotation of smells are presented by a poet by different parts of speech. Mostly used are verbs adjectives and nouns. Verbs in language constructions with the value of perception and denotation of smell carry out a special role. They give new tints to the nouns denoting smell; the new metaphorical pictures of the surrounding world are created as a result. The nomination of smells has in-relative character, that is why lexico-semantic compatibility and context in which either noun is used influences the exposures of smell evaluation – pleasant or unpleasant – given by the meanings of nouns. Adjectives delimit their functions clearly, naming either smell, as their meanings specify presence, constancy of some sign, peculiar to a plant, food, object stuff, specifying feeling of smell here. The semantic category of smell in works of Ivan Drach includes a set of basic constituents of smells perception process: «subject, that perceives smells», «smell», «sources of smells», «description of source of smell», «environment of distribution of smells», «trajectory of smells motion», «physical actions of subject in relation to smells», «description of smells». The poet managed brightly, distinctly, with the recreation of the thinnest nuances to pass the aromas of surrounding reality, being here profuse in the use of different sources of smells.

Keywords: odorative vocabulary, direct odorative value, nomination smell, object and subject of odorative constituent of the world.

Навколишній світ людини повний запахів, під впливом яких складаються образи, виникають враження, змінюється настрій, формуються асоціації, народжуються яскраві художні твори. Питання мовного вираження запахових відчуттів є найменш дослідженим та розробленим серед сенсорної лексики. Складність аналізу та відтворення мовою лексичних одиниць на позначення запаху полягає у їхній суб'єктивності, оскільки, незважаючи на спільність психофізичного сприйняття запахів усіма людьми та наявність одоративних універсалій, в кожного носія мови своє уявлення про конкретний запах і метафоричний образ викликає свій асоціативний ланцюг.

З мовознавчого погляду лексику на позначення запаху вивчали С. Александрова, О. Білецький, В. Виноградов, І. Гайдаєнко, Н. Павлова, О. Потебня, О. Федотова, проте малодослідженою залишається проблема застосування одоративної лексики у художньому мовленні. Слова на позначення запахів у результаті взаємодії з іншими елементами художнього тексту реалізують свій багатий експресивний потенціал і набувають більшої стилістичної значущості. Тому досить актуальним на сьогодні є вивчення ролі одоративної лексики у художніх текстах поетів та письменників, де насиченість та багатогранність деталей найбільш помітна. До таких творів ми відносимо лірику Івана Драча. Використання лексики на позначення запахів дозволяє поету не тільки створити самостійний мікрообраз, але й реалізувати взаємодію різних інформативних планів, підключивши до традиційного зорового сприйняття певні нюхові характеристики.

Метою даної статті є аналіз одоративної лексики Івана Драча в частиномовному та функціонально-стилістичному аспекті, встановлення найбільш продуктивних частин мови, якими послуговується автор для передачі запахових вражень під час художнього опису навколишньої дійсності.

Незважаючи на незначну кількість лексем даного семантичного поля в художніх текстах, їхню роль не можна недооцінювати. Дослідники підкреслюють надзвичайну обмеженість мовних засобів, що використовуються людиною під час опису запахів. Немає класифікацій одоративної лексики, подібних до класифікацій кольорів. Проте засоби передачі запахів різноманітні. Проаналізувавши поезію Івана Драча, що входять до збірки «Берло», ми виявили 179 лексем з прямим одоративним значенням і встановили, що для передачі запахових відчуттів поет використовує іменники, прикметники, дієслова, дієприкметники та дієприслівники. Кожна частина мови утворює свій семантичний ряд. Найбільш вживаною частиною мови в ліриці поета на означення запахів виявилось дієслово. Нами було виявлено 65 дієслів з одоративним значенням, зокрема:

1) дієслово *пахнути* (51 випадок вживання): *Сонно пахне весло...* («Лебединий етюд»); *Пахнуть думи твої дитинні* («Лебединий етюд»); *Слізьми пахне* («Спіноза»);

2) дієслово *смердіти* (5 випадків вживання): «Олдсмобілі», «порше», «мустанги», «тріумфи», / «пейсери», «мерседеси», «альфа-ромео», «пежо» / *летіли, мчали, ковзались, гальмували, зирили, / мчали, сигналізували, смерділи, сновигали, бігли...* («Двоє ввечері пішки»);

3) дієслово *запахнути* (3 випадки вживання): *Вогонь кактуса запах...* («3 поеми «Хліб Івана Франка»); *У мить оманну, мить гортанну / День ледь фіалками запах...* («Таємниця»);

4) дієслово *пахтіти*, яке належить до розмовного стилю мовлення (2 випадки вживання): *Анна ген Бландіана в білій сукні сидить, / Її слово румунське білим цвітом пахтіть* («На Пушкінському святі»);

5) дієслово розмовного стилю *пахкотіти* (1 випадок вживання): *Ще й стружка пахкоче в руках* («Початок Уїтмена»);

6) дієслово на означення негативного запаху *просмердітися* (1 випадок вживання): *З того бульйону хата вся просмерділася!* («Праматір людей»);

7) дієслово *висмерджуватися* (1 випадок вживання): *Та мама його геть шугнула із хати: / – Висмерджуйся, геть, чорт пелехатий!* («Віра, Надія і перша моя любов»);

8) дієслово *тхнути* (1 випадок вживання): *Тхне звітним духом козиним, / Твердим, часниковим, солодким* («Балада про дядька Гордія»).

Як видно з наведених прикладів, дієслова *пахнути*, *запахнути*, *пахтіти*, *пахкотіти* передають переважно приємні аромати, але також вони можуть поєднуватися зі словами, що передають неприємні запахи: *Димом пахне* («Спіноза»). У таких випадках згадані вище дієслова ніби нейтралізують неприємне відчуття запаху.

До наступної групи за частотою вживання в поезії Івана Драча належать прикметники. В проаналізованих текстах нами виявлено 61 прикметник з одоративним значенням, зокрема:

1) прикметник *пахучий* є найбільш вживаним (34 випадки вживання): *А ті питання? Кожне варте / Пахучий шелест крові спити...* («Триптих про слова»); *Яке б життя було красиве, цільне / І віяло б пахучою гармонією, / Якби ж то всі дівчата й юнаки / Коханя мудрість осягнули* («Казка про любов» у шкільному театрі);

2) прикметник *запахуючий* (9 випадків вживання): *Бо заплетені кісники, / Як ті золоті колоски, / Такі гарні, такі відзігорні, / Запахуючі і невідпорні* («Дівочий вінок»); *А вчора одна так нервово стонула молодими плечима, / Що в постіль її запахуючу не відразу побіг* («Життя – тенісний корт на цвинтарі»);

3) прикметник на означення негативного запаху *смердючий* (6 випадків вживання): *Він вимріяв нас у смердючій бараці, / Коли загасав по принизливій праці* («Соловейко-Сольвейг»);

4) прикметник *пахкий* (5 випадків вживання): *Пахкий ієрогліф з таємних родин...* («Що таке трава?»); *А долі, на глици, дві молодіці – / Вагітні, незграбні, пахкі од живиці – / Сидять, як одлітані птави* («Сосна»);

5) прикметник *духмяний* (3 випадки вживання): *Горіш ти на духмяному покосі...* («Серпнева балада»); *Весело-строга, і духмяна, / Проста, і мудра, і легка, / Встає вона, кам'яностанна, / І носить хмари на руках* («На архітектурні теми»);

6) прикметник *запашний* (2 випадки вживання): *Скільки слів запашних – / Всі навколо сорочки* («Сорочка мережана»);

7) прикметник на означення негативного запаху *сморідний* (2 випадки вживання): *Летів гетьманич в прірву / У пору ту лиху, / А посполитство в ярмах – / В сморідному льоху* («Шабля Богдана Хмельницького»).

З наведених прикладів ми бачимо, що, на відміну від дієслів, які залежно від їх сполучуваності передають в мові то приємні, то неприємні запахи, прикметники чітко розмежовують свої функції, оскільки їх значення вказують на наявність, постійність якої-небудь ознаки, властивості рослині, продукту харчування, предмету, конкретизуючи при цьому відчуття запаху [4, с. 33].

До третьої групи за частотою вживання належать іменники. В проаналізованих поезіях вжито 47 іменників з одоративним значенням, серед них:

1) іменник *запах* є найбільш вживаним у поезіях Івана Драча, адже він позначає загальну семантику запаху, його безпосереднє сприйняття і в основному завжди асоціюється з приємними легкими ароматами. Лексему *запах* (16 випадків вживання): *Я лежав на тирсі і стружках / В дивних запахах гострої живиці* («Майстер трун Едвін Хуун»); *Запахів не-сумісність – вся в переграді!* («Розмова з другом – перекладачем»);

2) іменник з одоративним значенням *дух*, що належить до розмовного стилю мовлення (10 випадків вживання): *Дух батька чує тут* («Гостини у цукровиків»); *У ніс їй б'є дух елінізму* («Кань Сань-Гу – богиня нужників»);

3) іменник *чад* (6 випадків вживання): *Все дихало правічним чадом, / Тулилося матріархатом...* («Лю»); *І в бензинових колонах / Того чаду більш, ніж досить* («Євшан-зілля»);

4) іменник *парфуми* (5 випадків вживання): *Я не знаю, як приодягтися / До нього... до метелика... / Яку сукню... які парфуми...* («Поети і метелики»);

5) іменник *пахощі* на позначення приємних запахів (4 випадки вживання): *А тут мигдаль. О цвіте мій! / Такі ревнівці пахощі* («Цвіте мигдаль»); *Душать ніжно – в навісцли, / Душать в пахощах імлі* («Міражі»);

6) іменник на означення негативного запаху *сморід* (4 випадки вживання): *А я літаю над оцим ось бидлом, / Над смородом оцим, над цим людським болотом* («Білий вірш чорного коня»);

7) іменник *аромат* (2 випадки вживання): *Із ароматом ніжного гороху...* («Кулінарне»); *Я сів на жом, мішок собі про-славиш, / І рідним вітром шию впережав, / Та жому аромат поковтував, охлявши...* («Банальні терцини»).

Номінація запахів має предметно-відносний характер, тому на виявлення оцінного змісту запахового відчуття – приємного чи неприємного – переданого значеннями іменників, впливає лексико-семантична сполучуваність, контекст, у якому вживається той чи інший іменник [6; с. 279].

До четвертої групи за частотою вживання у віршах Івана Драча належать дієприкметники. Виявлено 5 дієприкметників з одоративним значенням, зокрема:

1) дієприкметник *пропахлий* (2 випадки вживання): *І брав я три книжки під руку, / І лягав під вишнями у садку, / На пропахлому чебрецем крутогір'ї* («Бучаки»);

2) дієприкметник *напарфумований* (1 випадок вживання): *Згодом Пилатом вмієте / Напарфумовані руки...* («Листопадове питання»);

3) дієприкметник *наодеколонений* (1 випадок вживання): *А потім я ступенями запечатав ту нашу лаву / І пташеням заглядав в наодеколонений дядьків рот* («Балада про дядька Зінька»);

4) дієприкметник *пропахілий*, який належить до розмовного стилю мовлення (1 випадок вживання): *Літаки пересміють шлях / У терпких пропахілих вагонах* («Подільський етюд»).

Найменш вживаною частиною мови на означення запахів у ліриці Івана Драча виявились дієприслівники. Нами виявлено 1 дієприслівник з одоративним значенням *пахисто*. Наприклад: *Плакала. Щось говорила пахисто...* («Образок із жнив»).

Варто відзначити, що семантична категорія запаху включає набір основних складових процесу сприйняття запахів: «суб'єкт, що сприймає запахи», «запах», «джерела запахів», «характеристика джерела запаху», «середовище розповсюдження запахів», «траєкторії руху запахів», «фізичні дії суб'єкта щодо запахів», «характеристика запахів».

На сприймання запаху в ліриці Івана Драча вказують дві синтаксичні конструкції: в першій іменник із загальним значенням «запах» виступає в ролі підмета і поєднується з такими дієсловами: *стояти, ворухитися, плинати, чадити, бити у ніс*. В другій синтаксичній конструкції дієслово із значенням «сприймати» поєднується з іменником на позначення запаху взагалі, що виступає у ролі об'єкта дії, а в реченні виконує роль додатка. Іменники-додатки із одоративним значенням у творах поета поєднуються з такими дієсловами: *створити, чути, поковтувати*.

Характерним для одоративної лексики Івана Драча є використання конструкцій, де дієслово із значенням «поширювати запах» поєднується з іменником в орудному відмінку. Наприклад: *відгонити духом, дихати чадом*.

Іменникові конструкції можуть бути розширені за допомогою складових «характеристика запахів», «характеристика джерела запахів» або «середовище розповсюдження запахів»: *Що треба на платформі життя перевезти, / Щоб передати часниковий запах тифліських підвалів* («Ніко Просмані проїздом у Києві»). В цьому реченні присутня характеристика самого запаху – «часниковий», та характеристика джерела запаху – «тифліські підвали».

Серед дієслів із одоративним значенням у творах поета зафіксовано наступні групи:

а) дієслова, що своїм значенням пов'язані з органами дихання, дотику і т. ін., наприклад: *чути, дихати, поковтувати*;

б) дієслова, що своєю семантикою більше пов'язані зі станом людини, дією, яку може виконувати людина, жива істота, наприклад: *ворухитися, бити*;

в) дієслова, які вказують на стан, в якому в даний момент перебуває запах, наприклад: *стояти, плинати, чадити*;

г) дієслова, які відзначаються особливою стилістичною виразністю і використовуються для підсилення запахових вражень, наприклад: *прошкварити*.

Таким чином, ми бачимо, що дієслова у мовних конструкціях із значенням сприймання та передачі запаху виконують особливу роль, вони надають іменникам на означення запаху нових відтінків, внаслідок чого створюються нові метафоричні картини навколишнього світу.

За умовою шкали «приємно – неприємно» запах у поетичних творах Івана Драча більш асоціюється з домінантою першої складової, що цілком виправдане естетичністю поезії як роду мистецтва. Проте поет не оминає увагою і негативних запахів. Лексику на позначення неприємних запахів він використовує для критики негативних явищ навколишньої дійсності, наприклад: *Завод як випустить воду іржаву, смердючу – з русалочками хоч підіймайся на тучу* («Соловейко-Сольвейг»); для характеристики неприємних спогадів, минулого, вражень, які на ліричного героя справляє світ, який його оточує, наприклад: *А він воював з будинками. / Вони брудні були, вони смерділи тванню...* («На дні місячної криниці»),

Смердюча тінь, бридотна повість / Про тінь загаслих поколінь, / Що вижерла їх чисту совість («Тінь»); для критики соціальної нерівності та несправедливості, наприклад: *Я – смерд. Люблю смердіти козакам...* («Смерди і козаки»), *Бо й діти смерда хочуть не смердіти* («Смерди і козаки»).

Лексика на позначення негативних запахів у поезіях Івана Драча відіграє важливу роль. Про це свідчить той факт, що у одній зі своїх поезій автор дає рецепт створення смороду: *Коли хочеш створити сморід, / Візьми кал людський і сечу / І візьми лебеду смердючу...* («Леонардо да Вінчі»). У цій же поезії він дає рекомендації щодо боротьби зі смородом: *Хай твій ніс і твій рот / Будуть щільно затулені / Тонкою зволоженою тканиною: / Заважатиме проникненню смороду!* («Леонардо да Вінчі»).

Варто також відзначити, що класифікація запахів на приємні та неприємні у Івана Драча дещо відрізняється від того, як їх зазвичай поділяє більшість людей. Ті запахи, які людина класифікувала б як неприємні, у творах поета виступають як позитивні, наприклад: *Я гість цукровиків, / Що жомом пахнуть, м'ясясом, бензином* («Гостини у цукровиків»). Таким прийомом автор користується для того, щоб підкреслити важкість та важливість людської праці. Тому жоден читач не залишається байдужим і сприймає запахи жому, м'ясясу і бензину як приємні. Іван Драч закоханий у природу, тому навіть неприємні запахи у його поезіях виступають як приємні, наприклад: *А як там сохнуть люті тютюни / З пахучою грізбою нікотину...* («Молдаві»).

Для поетичної мови Івана Драча характерним є поєднання кількох запахів. При цьому в одному випадку таке поєднання є гармонійним, наприклад: *Пахне йодом і потом...* («Початок Утмена»), а в іншому – підкреслюється контраст запахів з метою гострішого їх сприйняття, наприклад: *На Оболоні – дух машини, / Дух цементу і дух ожини* («На Оболоні»), «Ура» в нас пахне хлібом і грудками («Ода чесному баягузові»).

Своєрідну якісну трансформацію при характеристиці запаху створює використання протиставлень. Прийом протиставлень використовується автором для підсилення запахових вражень, наприклад: *І над смороди асфальту / Вищицалася нараз / Золотою заметіллю – / Ніжна, дивна, дика липа* («Дивна хроніка одного білого дня»); для звеличення сили та міцності людських почуттів, наприклад: *Ген в імлі сморідний елеватор – / В кузові ж залюблені лежать* («Двоє в пшениці»); для характеристики спогадів ліричного героя, наприклад: *Так в запахах м'яти і кропу / Незбутий ще дух Колими* («Покоління»).

Типовою для Івана Драча є передача запаху через смакові характеристики. Слова на означення запахів часто сполучаються з назвами смакових властивостей – *кислий, терпкий, просолілий*. Наприклад: *Чому вона себе шукає в білих хащах, / У хвищах снігових, у протоптав лосиних, / Де літом кислий дух стояв від гнізд осиних* («Тяжіння землі»); *Цементові підпори відгонять молодим морозом і терпким просолілим майже дубовим духом* («Осінній етюд»). Слова на означення смакових властивостей виконують стилістичну функцію уточнення, підсилення нюхових вражень.

Отже, ми встановили, що лексеми з одоративним значенням об'єднуються спільною семантикою – називають той чи інший запах (приємний або неприємний), проте відрізняються граматичним оформленням, виступаючи як іменники, прикметники, дієслова, дієприкметники та дієприслівники. Щодо стилістичного забарвлення вони також нерівноцінні. Іван Драч з майстерністю справжнього художника малює в нашій уяві багаті на відтінки аромати. Перед нами постають розкішні картини природи з властивими для неї пахощами, при цьому поет завжди прагне до гармонійності і повноти у їх відтворенні.

Одоративні лексичні засоби у ліриці Івана Драча мають особливе стилістичне навантаження, завдання яких – словесно-художнє зображення дійсності, яке завдяки майстерності поета має надзвичайний емоційний вплив на читача і є однією з найбільш характерних ознак його лірики.

Література:

1. Власюк В. В. Людина як об'єкт і суб'єкт запахової картини світу [Електронний ресурс] / В. В. Власюк. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Apsf_fil/2010_23_1/vlasuk.pdf.
2. Власюк В. В. Особливості запахових відчуттів та їх вияв у мові [Електронний ресурс] / В. В. Власюк. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nprnu_fil/2009_18/1_16_Wlasuk.pdf.
3. Драч І. Ф. Берло: Книга поезій / І. Ф. Драч – К. : Грамота, 2007. – 912 с.
4. Дятчук В. В. Семантична структура і функціонування лексики української літературної мови / В. В. Дятчук, Л. О. Пустовіт. – К. : Наук. думка, 1983. – 156 с.
5. Дятчук В. В. Як передається в мові відчуття запаху / В. В. Дятчук // Культура слова. – 1978. – Випуск 15. – С. 35–42.
6. Турчак О. М. Частиномовна та функціонально-стилістична характеристика одоративної лексики у творах Григора Тютюнника / О. М. Турчак // Дослідження з лексикології і граматики української мови. – 2011. – № 10. – С. 275–282.

УДК 811.111'37'42

Н. Ю. Алексеева, И. А. Смуценко,

Черниговский национальный технологический университет, м. Чернигов

К ПРОБЛЕМЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ АНГЛИЙСКИХ СЛОЖНЫХ ГЛАГОЛОВ В РЕЧИ

Статья посвящена функциональной переориентации лингвистических единиц как одному из способов обогащения лексического запаса английского языка. Сложные глаголы особенно подвержены подобным трансформациям. Данная статья не претендует на освещение всех вопросов по этой теме, а сфокусирована на классификации, особенностях словоупотребления и концептуальном статусе сложных глаголов.

Ключевые слова: сложные глаголы, фразовые глаголы, трансформация, сленгизмы, окказионализмы, профессионализмы.

Статья посвящена функциональной переориентации лингвистических единиц как одному из способов обогащения словарного запаса английского языка. Сложные глаголы особенно подвержены подобным трансформациям. Данная статья не претендует на освещение всех вопросов по этой теме, а сфокусирована на классификации, особенностях словообразования и концептуальном статусе сложных глаголов.

Ключевые слова: сложные глаголы, фразовые глаголы, трансформация, сленгизмы, окказионализмы, профессионализмы.

The article centers on the functional re-orientation of linguistic units as one of the means of enriching the English vocabulary. The typological study of compounds is still in its infancy and the study of compound verbs is trying to find its rightful place in the linguistic landscape. Compound verbs are very important to comprehend and communicate with native speakers